

AMERYKAŃSKA IZBA HANDLOWA W POLSCE

Warsaw Financial Center, ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa, Poland
tel. (48) (22) 520-5999, fax (48) (22) 520-5998, e-mail: office@amcham.com.pl

Warszawa, 10 listopada 2011 r.

Pan
Jacek Sadowy

Prezes
Urzędu Zamówień Publicznych

ul. Postępu 17a
02-676 Warszawa

Dotyczy: Stanowisko Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce dot. projektu opracowania dotyczącego stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego (pismo o sygn.: UZP/DP/IRZ/10408/11 z 24 października 2011 r.)

Szanowny Panie Prezesie,

W związku z otrzymaniem do konsultacji w dniu 27 października br. projektu opracowania dotyczącego stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego (dalej: „Projekt”), Amerykańska Izba Handlowa w Polsce przekazuje niniejsze stanowisko.

Jednocześnie dziękujemy, iż zostaliśmy uwzględnieni przez Pana Prezesa jako właściwy dla Projektu konsultant. Jako przedstawiciel przedsiębiorców działających w Polsce – zarówno amerykańskich, jak i polskich – zależy nam na dialogu z administracją publiczną. Przekazanie nam Projektu do konsultacji i zaproszenie nas w ten sposób do dalszej pracy nad nim, jest dobrą okazją do takiego dialogu. Nasz głos w dyskusji jest rzetelny, a jego uwzględnienie przyczyni się z pewnością do przygotowania wysokiej jakości materiału dla Zamawiających, bowiem jako przedstawiciele środowiska biznesowego reprezentujący ponad 340 firm amerykańskich w Polsce znamy praktykę funkcjonowania zamówień publicznych w różnych sektorach. Cieszymy się, że nasze dotychczasowe zaangażowanie w tej kwestii zostało zauważone oraz mamy szansę zgłoszenia poniższych uwag do Projektu.

Aktualne rekomendacje Komisji Europejskiej wyraźnie wskazują na konieczność odejścia od kryterium najniższej ceny i stosowania ocennych, pozacenowych kryteriów, takich jak jakość, spełnianie parametrów technicznych, terminowość wykonania zamówienia, czy długość okresu gwarancyjnego¹. Ponadto procedury przetargowe PHARE i Banku Światowego w

¹ Dodatkowo zgodnie z Projektem Sprawozdania komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów Parlamentu Europejskiego w sprawie modernizacji zamówień publicznych (2011/2048(INI) z 29 czerwca 2011 r., Komisja jest w szczególności zdania, iż „ (...) w celu rozwinięcia pełnego potencjału zamówień publicznych należy usunąć kryterium najniższej ceny oraz że zasadniczo powinna istnieć tylko jedna opcja udzielania

szerokim zakresie pozwalają na korzystanie z pozacenowych kryteriów oceny ofert. Dodatkowo procedury te dają Zamawiającym możliwość zastosowania „uznania”, tj. przyznania poszczególnym ofertom punktacji uzasadnionej według zasad logiki i doświadczenia życiowego.

- Odnośnie Projektu, jak rozumiemy, jego adresatem mają być Zamawiający, a celem:

- wytłumaczenie Zamawiającym, iż cena nie jest jedynym dopuszczanym przez prawo kryterium oceny ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego i stosowanie innych kryteriów niż cena nie jest obciążone szczególnym ryzykiem;
- upowszechnienie wśród Zamawiających wiedzy na temat możliwości, jakie daje Prawo zamówień publicznych w zakresie stosowania innych niż cena kryteriów oceny ofert;
- doprowadzenie do stosowania w praktyce nieostrych kryteriów merytorycznych oceny oferty przedstawionej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego (np. jakości produktu).

W związku z powyższym pozytywnie oceniamy pomysł stworzenia praktycznego przewodnika dla Zamawiających o możliwościach wynikających z Prawa zamówień publicznych. Aby jednak zrealizować powyższe cele Projektu powinien on możliwie zwięźle prezentować kwestie, które w ocenie Urzędu Zamówień Publicznych Zamawiający mogą praktykować bez narażenia się na ryzyka w trakcie kontroli postępowania ze strony w szczególności samego Urzędu, Krajowej Izby Odwoławczej, Najwyższej Izby Kontroli, rzecznika dyscyplinarnego, prokuratury, czy sądu.

W Projekcie konieczny jest zatem wyraźny przekaz ze strony Urzędu do Zamawiających, iż:

- stosowanie pozacenowych kryteriów oceny oferty jest dopuszczone przez Prawo zamówień publicznych i jest pozbawione szczególnego ryzyka;
- stosowanie ceny jako głównego kryterium oceny oferty eliminuje z rynku oferty wykorzystujące najnowsze technologie, czy dające dłuższy okres gwarancyjny, co ogranicza konkurencyjność i godzi w interes przedsiębiorców oraz podatników finansujących zakupy ze środków publicznych i może doprowadzić do procedur odwoławczych;
- należy preferować w przetargach oferty nowoczesne, co jest konieczne dla wsparcia i rozwoju innowacyjnej gospodarki, na którym polskiemu Rządowi tak zależy.

Warto również w Projekcie odnieść się do przykładów z innych krajów europejskich, czy USA, gdzie praktyka stosowania pozacenowych, nieostrych, kryteriów oceny istotnie przyczynia się do zdrowego klimatu inwestycyjnego. Wydaje się to szczególnie istotne w kontekście prowadzonej aktualnie w Parlamencie Europejskim dyskusji na temat zamówień publicznych kładącej nacisk na potrzebę stosowania kryteriów pozacenowych.

Tymczasem w Projekcie w szczególności:

- brak jest jednoznacznej zachęty ze strony Urzędu do korzystania przez Zamawiających z pozacenowych kryteriów oceny ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;
- prezentowane jest orzecznictwo raczej zniechęcające do stosowania przez Zamawiających innych niż cena kryteriów oceny oferty;
- w wielu miejscach przedstawione przykłady stosowania kryteriów oceny oferty budzą wątpliwości co do ich akceptacji/braku akceptacji przez Urząd (np. przykłady wskazane na str. 21 i 22);
- nie wskazano niekiedy przykładów, czy wskazówek dla Zamawiających odnośnie stosowania konkretnego kryterium (np. (i) na str. 23 opis kryterium "funkcjonalności"

zamówień: wybrana powinna zostać oferta najkorzystniejsza ekonomicznie – obejmująca wszystkie koszty cyklu życia towarów, usług i prac będących przedmiotem zamówienia".

7

sprowadza się do przytoczenia definicji ze słownika języka polskiego i nie podaje żadnego praktycznego przykładu tego istotnego kryterium pozacenowego, (ii) na str. 28 fragment poświęcony "kosztowi cyklu życia" nie zawiera żadnych konkretnych wskazówek dla Zamawiającego, który chciałby skorzystać z tego kryterium);

- mało miejsca poświęca się opisowi kryteriów związanych z jakością, które są kluczowe dla projektów nowoczesnych;
- wyróżnione są fragmenty wskazujące na brak potrzeby stosowania pozacenowych kryteriów oceny oferty (str. 43);
- przedstawione są przykłady uznające zastosowanie kryteriów pozacenowych za niezgodne z prawem (str. 44 i 45);
- prezentowane zestawienie argumentów „za” i „przeciw” stosowaniu cenowych i pozacenowych kryteriów oceny oferty (str. 47-49) wymaga weryfikacji – nie uwzględnia bowiem chociażby faktu, iż to właśnie stosowanie ceny jako głównego kryterium oceny oferty często prowadzi do zakupu produktów drogich w użytkowaniu, nienowoczesnych, a w niektórych przypadkach powoduje konieczność ponownego przeprowadzenia postępowania i poniesienia przez Zamawiających dodatkowych kosztów.

Ponadto formuła Projektu jako 168-stronicowego dokumentu niesie za sobą poważne ryzyko utrwalenia opinii, iż przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie Prawa zamówień publicznych w oparciu o kryterium inne niż cena jest wysoce utrudnione, a zatem skutek odwrotny do zamierzonego przez Urząd celu Projektu.

Mimo, iż Projekt wymaga zmian i selekcji materiału, zawiera on obszernie fragmenty, które mogą być pomocne dla Zamawiających w stosowaniu pozacenowych kryteriów. Pozytywnie mianowicie oceniamy rozdział 5 Projektu „Kryteria oceny ofert zastosowane w wybranych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego z komentarzami” oraz rozdział 7 „Kryteria oceny ofert na przykładach według różnych dziedzin i rodzajów zamówień”. Treść rozdziałów 5 i 7 stanowi praktyczny, instruktażowy materiał dla Zamawiających, który powinien stanowić podstawę dalszych prac nad Projektem.

Oczywiście wyrażamy dalszą gotowość współdziałania w pracach nad Projektem i implementowania przedstawionych uwag. Dla wypracowania jak najlepszych rozwiązań i praktyk w zakresie zamówień publicznych, najbardziej wartościowe będzie przedstawienie Projektu jako rekomendacji Urzędu, które po pierwsze dopuszczają ocenne, nieostre kryteria oceny merytorycznej przy ocenie ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, a po drugie formułują dobre praktyki dla komisji przetargowych, jak nieostre kryteria oceny oferty powinny być stosowane w praktyce.

Liczymy, że dalsze prace nad Projektem będą również możliwością do spotkania z Panem Prezesem i dalszego dialogu na temat usprawnienia funkcjonowania zamówień publicznych w Polsce.

Z poważaniem,

Dorota Dabrowski
Dyrektor
Amerykańskiej Izby Handlowej w Polsce